

Йордан Радичков
Свирепое настроение

Стягаха се за пазар и почнаха да товарят колата още в тъмното.

– Като падне сняг, никой няма да ги търси – каза Петър Маринков.

– Сега му е времето, сега имат цена.

– Ако чакаш да падне сняг, ще измръзнат – каза му Бръмба.

– Кой ще чака снега – каза жената на Петър Маринков. – Още отсега нещо е почнало да ги яде.

– Абе яде ги – каза Петър Маринков. – Ето и тази е наядена. Все отдолу ги е наядало.

– Отдолу се е провирало и ги е наядало. И то все хубавите.

– А, хубави! – не се съгласяваше Петър Маринков. – Всичките са свински.

– Свински са – каза жена му и спря да прехвърля, за да върже забрадката си. – Но и между тях има сладки.

Докато онази си връзваше забрадката, Бръмба стоеше до овцата зауглен с башлък. Той щеше да кара тази овца на пазара, да я продаде.

– Ето още една наядена!

– Все отдолу ги наядва – каза Петър Маринков. – Виж как ги е гризало.

Той намери едно мише гнездо в купчината. Ритна го и оттам се изсипаха розови ситни мишлета. Те се бутаха едно в друго, изстинали, и бяха толкова слаби и прозрачни, че се виждаха костите им под кожата. Жената плю върху мишлетата и се прекръсти, а Бръмба каза да вземат да ги хвърлят в градината.

– Ще взема да ги хвърля – каза Петър Маринков. – И без това са слепи.

Той хвърли гнездото в другия край на градината, животните се изсипаха от него още докато летеше във въздуха. Жена му се наведе и пак почна да прехвърля, като оглеждаше все пак дали няма още наядени. Като се навеждаше, полата ѝ се повдигаше и тогава Бръмба виждаше краищата на чорапите ѝ, а зад краищата и нейните бели нозе. Бялото го смущаваше, но макар че го смущаваше, бе привлекателно и той гледаше все в него, докато жената мина от другата страна.

– Няма да мръднат – каза Петър Маринков. – Дъждът ще ги сплеска.

Той говореше за мишлетата.

Дъждът не беше много силен, за да ги сплеска. Но беше студен, ръмеше съвсем слабо от няколко дни и всичко бе прогизнато от влага. Мишлетата нито виждаха, нито можеха да се движат. Бръмба не знаеше как ще ги сплеска дъждът, освен ако не завали по-силно, та да ги

удря отгоре, докато ги очука хубаво. Ама затуй трябва да завали по-силно, реши той.

Ритлите се изпълниха догоре. Петър Маринков изведе воловете, за да ги впряга, а от къщи излезе брат му и изкара овцете. Овцата на Бръмба се размърда, щом видя стадото, обади се, постоя, сякаш учудена от нещо си, после пак се отпусна и дългата ѝ глава увисна надолу, извита на една страна. Тя стоеше до своя стопанин и помръдваше насечените си уши от туй, гдето всяко лято ѝ пускаха кръв все на ушите, с ножа. Овчарят тъй знаеше да пуска кръв и всеки път тъй пускаше – стисне овцата между нозете си и сече с ножа. На нея много години ѝ бяха пускали кръв и затуй ушите ѝ бяха целите нацепени. Но ѝ служеха още добре – добре чуваше с тях.

Жената на Петър Маринков си скръсти ръцете и гърдите ѝ, едри и кръгли, надуха ризата, но тя никак не се смущаваше от гърдите си. Бе наметнала едно старо палто на мъжа си, цялото оплескано със син камък, защото с него той пръскаше лозето.

– Ти иди да вземеш туй-онуй – каза Петър Маринков на жена си. – А аз ще впрягам.

– Добре – каза жената. – Аз ще отида да взема туй-онуй, пък ти впрягай.

Петър Маринков зажегли воловете и отиде да отвори вратника, а жена му донесе една патица и я тури в колата. Патицата подвикваше, но като я туриха в колата, се успокои и млъкна.

– Хайде! – каза Бръмба и подкара овцете.

Неговата овца изтича, намести се в стадото, а стадото се изниза през вратника и заситни по края на шосето, защото там тинята бе по-мека и не набиваше копитата. Петър Маринков качи жена си в колата и окачи капистрите на ярема. Тримата мъже тръгнаха по средата на шосето. Беше се съмнало, но полето сивееше още. Дърветата стърчаха измръзнали и почернели. Мъжете пушеха и млъчеха и така минаха през моста, после покрай черказката парна мелница – там имаше неколцина мливари, които разтоварваха чували от колите, а добитъкът стоеше мокър сред оглозганите стъбла на царевичака. Високата и черна тръба на мелницата изхвърляше пушек и туй много хареса на мъжете. През вратата се виждаха кошове и каиши, каишите се движеха, пляскаха, нещо свистеше и бумкаше и се лутаха хора.

– Трябва да продам прасето – каза Бръмба. – Само ми яде храната. Колкото повече яде, толкова повече става на трион и му расте зурлата.

– Това е сръбска порода – каза Петър Маринков. – Сръбските свине не пълнеят.

– Ти остави, че не пълнее – каза Бръмба. – Ами шурее. Нощеска цяла нощ съм го дирил.

– Аз чух, че квичеше по едно време – каза братът на Петър Маринков.

– Квичеше то – плюю Бръмба. – Чак като се върнах.

– Стока се не губи – каза Петър Маринков.

– Не се губи, но снощи, като си дойдох, го нямаше. Жената вика, че го пунала от кочината да се изтича, а то изчезнало. „Изчезна, казва, и го няма никакво.“ Обиколих селото – няма го. Да не е игла, та да изчезне. Отбих се в кръчмата, разпитах този и онзи, не са го виждали. Къде ще го видят, то вече се стъмнило. Мамка му и прасе, ами сега къде да го дирия!? Ако се е навряло в гората, ще го изядат вълците.

Бръмба запуши.

– Няма да го изядат – каза Петър Маринков. – Сръбските свине са свирепи.

– И аз тъй си помислих, но ако са повече вълците, ще го изядат. Мислих, мислих, пък тръгнах да го търся.

– В тъмното?

– В тъмното ами. Търсих покрай реката – няма го. Намерих брод, почнах да се събувам. Водата студена, та ме преряза. Обух се, тръгнах от другата страна, из нивите. Нищо се не чува и нищо се не вижда. Почнах да мамя. Мамя, мамя, мамя, па се спра. После слушам, слушам, слушам – нищо няма. Мамка му и прасе, никакво се не обажда. Пак мамя. Ма-амя, ма-амя, ма-амя, па пак слушам. Нищо няма. Хайде после натам, та в гората под Петлова чука. Може да се е навряло в гората, да търси дивячка под шумата или желъд. Нищо се не вижда в гората, очите си изповадих, ама като съм тръгнал да го търся, не мога да се върна. Спрях се в гората, пък пак почнах да мамя. Ма-амя, ма-амя, ма-амя, па се спра. После слушам. Слу-ушам, слу-ушам – никого няма. Мамка му и прасе, никакво се не обажда. Пак мамя. Ма-амя, ма-амя, ма-амя, па пак слушам. Нищо няма. Хайде после още навътре в гората, в едни тръни се наврях, пък и в едни шипки, целия ме одраха.

– Туй, шипката, като се закачи, не можеш да я откачиш – каза братът на Петър Маринков. – Абе като че с ръце те хваща.

– Точно така – съгласи се Бръмба и погледна брата отвисоко, защото той бе много дълъг и много слаб, с две глави стърчеше над другите, отделно от шапката. А и шапката му беше дългнеста. – И къпината е

същата. Като се закачи, и не можеш да я откачиш. Дере и къса. А аз, като се намъкнах в шипките, едва се измъкнах. Измъкнах се, та на една поляна. И в края на поляната – нашето прасе. Белее се, очите му светят. „Гъци-гъци, гъци-гъци, гъци-гъци“ – викам му, а то не мърда. Мамка му и прасе! Тръгнах към него – не мърда. Ритнах го – не мърда. То излезе един изгнил пън, от онези, дето нощем светят.

– Детето ми разправя, че даскалът им разправял, че такива пънове не знам какви си били. Той им разправял.

– Какво ще им разправя даскалът, аз сам го зная – каза Бръмба. – Изгнил пън и свети. Помен няма от прасето. Въртя се на поляната, мисля си и си премислям, пък пак почнах да мамя. Ма-амя, ма-амя, мамя, пресъхна ми устата; па се спра. Слушам, слушам, слушам – нищо няма. Мамка му и прасе, никакво се не обажда. Хайде после през гората, през гората, та чак на Петлова чука.

– Чак на Петлова чука? – пита братът на Петър Маринков.

– Чак горе. И оттам като започнах да мамя: „Гъци-гъци, гъци-гъци, гъци-гъци“ – па се послушам. Слушам, слушам – нищо няма.

– Брех, мамка му стара – каза Петър Маринков.

– Ами да – каза Бръмба. – Слушам, слушам, слушам...

Той щеше още да разказва, но ги настигна камион. Камионът прогони овцете в нивите, оплеска селяните с кал до ушите, защото гумите му разбиваха всичко под себе си, и докато се усетят, настигна колата с воловете, нещо там изтрещя, нещо хвъркна във въздуха, воловете извиха, а жената на Петър Маринков взе да пищи и те видяха патицата. Патицата тичаше тромаво, люлеейки се през нивата, и пляскаше с крилата да си помага в тичането. Петър Маринков се спусна към колата и видя, че камионът е счупил една левка. Левката беше на пътя. Жена му седеше отгоре между ритлите, държеше се за тях и викаше, че камионът я бил прегазил.

– Такива трябва да ги трепят направо – каза Бръмба и плю на шосето. – Той може да те прегазя, както си стоиш. Мотори им дали, а акъл не им дали.

– Трябва да ги трепят – каза Петър Маринков.

Най-много се разсърди братът.

– На пита ще ги направя, само да ми падне – каза той. – Така ще го направя, че кокалите си няма да събере. Ще го попилея аз него. Можеше и човек да загине.

– Я ти иди хвани патицата! – каза Петър Маринков. – Пък ще видим.

Братът бе кривокрак, но тичаше чевръсто. Той се спусна през нивата и макар че цървулите му се налепиха с кал и станаха като воденични камъни, настигна патицата и я захлупи с палтото си. После тръгна към колата, като стискаше патицата под мишница, а тя подвикваше още изплашена.

Тогава селяните видяха шофьора. Той вървеше бързо по шосето към тях и носеше в ръката си манивела. Беше целия блед и преди още да стигне до мъжете, почна да размахва манивелата и да вика:

– Неграмотници, за вас няма ли правилник за движение, не знаете ли вие правилника бе, та се движите вляво? Вървите и се движите вляво и пет пари не давате за правилника! Че аз мога тъй и катастрофа да направя, и в затвора заради вас да отида, бе. Аз две деца имам, кой ще ми гледа децата?

– Само ти имаш деца! – каза Петър Маринков. – И ние имаме деца.

– Имате – каза онзи, – а пък вървите и се движите вляво!

– Пътят е на всички бе, другарю – каза Бръмбара. – Няма да го делим.

– Той е на всички – каза онзи, – но си има правилник. Или искате сега да дойде контролата, та да ни тегли по една глоба на всичките. Контролата ли искате?

Нашите му казаха, че хич не им трябва контролата.

– Каква контрола бе – каза Бръмбара. – Ние си вървахме съвсем мирно по пътя. Нека ти кажат и другите. Аз прасето си бях изгубил нощес, та къде ли не го търсих.

Братът на Петър Маринков, който се заканваше свирепо, стискаше миролюбиво патицата под мишница и мигаше срещу шофьора. Жената все още се държеше за ритлите и гледаше отгоре. Овцете, скупчени на шосето, стояха и слушаха навели глави. Бръмбара видя и своята овца. Тя беше на края.

Онзи постоя с манивелата, поизгледа селяните и тръгна обратно към камиона. Братът тури патицата в колата, Петър Маринков изведе воловете от другата страна и те пак тръгнаха по шосето.

– Мамка му стара – каза братът. – Добре, че не стана катастрофа.

Съгласиха се, че е много добре, гдето не е станала катастрофа.

– Като постоях на Петлова чука – каза Бръмбара – и разбрах, че и там няма нищо, взех да си мисля дали да мина от другата страна, може да се е свряло някъде или да е заспало.

– Кое? – не го разбра Петър Маринков.

– Прасето – каза Бръмбара. – Може, викам си, да е заспало и затуй

не ме чува. Ще трябва по-силно да мамя. Па като почнах да викам: „Гъци-гъци, гъци-гъци, гъци-гъци“ – и чувам, че по едно време кучетата на гмитровчени залаяха. Слушам, слушам, слушам – нищо няма. Пак мамя. Мамя, мамя, мамя, па се спра. Мамка му и прасе, никакво се не обажда.

– Прасето не можеш да го събудиш, ако заспи – каза братът на Петър Маринков. – То има мръсни уши и нищо не чува с тях. А пък ако си е завряло главата в шумата, хич няма да те чуе. То с главата и ушите се завира в шумата. Нали съм виждал.

– Абе и аз съм виждал – каза Бръмбара. – Нали съм го виждал в кочината. Като къртица се завира бе. Завре се в сламата, та само опашката му стърчи. Мина ми туй през ума, но мога ли да тръгна из гората в това тъмно, та да търся една свинска опашка.

– Къде ще намериш в тъмното свинска опашка – съгласи се Петър Маринков. – То цяло прасе не можеш да намериш, та опашка.

– Не, то може, но да попаднеш точно на опашката – каза Бръмбара.

– Ако попаднеш точно на нея, да.

– Знам аз, ама работата е как да попаднеш на нея. Знаете какви са големи горите на Петлова чука.

– И са големи, пък е и тъмно. Освен да почнеш да ровиш наред в шумата, та дано го настъпиш.

– Ама и това не е сигурно, защото можеш да вървиш и дагазиш шумата, а пък то да се е заровило на една педя от краката ти и да не го разровиш. Даже на една педя да минеш до него, и пак няма да го видиш.

– Нито ти него, нито то тебе.

– Дума да не става, така е.

– Така е, но като се хванеш, а върни се!

– Не може да се върнеш, като си се хванал.

– А, ще се върнеш! Хванеш ли се веднъж, няма връщане.

– Всяка работа е такава. Като я хванеш, не можеш да я оставиш на средата на пътя.

– Абе аз знам, че е така. Ама то туй не е като жена да я хванеш, пък да не я изпускат. Знаете колко е голяма гората на Петлова чука. Как ще я хванеш цялата?

– То и жената не е чак толкова сигурна – каза братът на Петър Маринков. – Като сапуна е тя.

– Не знам дали е като сапуна. Пък може и като сапуна да е.

– Същата е – каза братът, който, макар и позастарял, още не бе женен, но бе имал работа с една жена и тъкмо заради това мислеше, че

познава жените. – Не виждаш ли, че сапунът, когато най-добре го стискаш, най-лесно се изплъзва из ръцете ти. Колкото повече го стискаш, толкова повече се изплъзва.

– Не зная дали е така за жената, ама за сапуна е точно така – каза Бръмбара. – Та като си вървя аз из гората, все туй си мисля: как да я намеря тази свиня и къде може да я намеря? Гърлото ми пресъхна, краката ми се побиха като на маневри и най-после не издържах и си тръгнах към село. Викам си, може пък да се е прибрала свинята.

– Ами да – каза Петър Маринков.

– Пък тя се прибрала – каза Бръмбара. – Отворих кочината и гледам, в ъгъла, дето е сламата, стърчи една опашка. Прибрала се и се напъхала цялата в сламата.

– Тя твоята станала като на маневри – каза Петър Маринков. – Така ни караха нас да превземем един баир и си изплезихме езиците, докато стигнем билото, защото там била пленена кухнята ни с храната. Като превзехме билото, нищо не намерихме там и чакахме още половин ден да дойде кухнята. Тя била зад нас и съвсем бавно си се движела, а пък ние си изплезихме езиците. И твоята работа тъй излязла.

– Същата – каза Бръмбара. – Два пъти газих реката, всичко кръстосах, а като се върнах, мамка й и свиня, тя се навряла в кочината. Няма да ти се размине така, казах си, пък влязох в кочината и я ритнах по задницата. Свинята се обърна към мене, взе да мига, ама клечи на задницата си и разбра, че съм много ядосан.

– Животните усещат.

– Смее ли да не усети. Усети тя и още как усети, ами клечи и ме гледа право в очите.

– Знае тя – каза Петър Маринков.

– Смее ли да не знае! – завъртя глава Бръмбара. – Гледа ме, значи, и мига.

Те не можаха да разберат какво точно е станало по-нататък, защото жената ги повика да видят вола – изхвърлял с крака все на една страна.

Мъжете спряха воловете. Животните дишаха тежко, от хълбоците им димеше пара. Небето продължаваше да изстиска своята влага върху тях. Овцете стояха скупчени до шосето, забили глави една в друга, покорни, с натежали от дъжда руна. Напред се точеше пътят, сив и кален, притиснат от два реда канадски тополи, черни и лъскави. Селяните се опитаха да вдигнат крака на вола, но животното се стъписа изплашено. Те го притиснаха до процеп и Бръмбара успя да вдигне крака му. Животното се почувствува безпомощно, притихна и започна да трепере

изплашено. Бръмбара надникна и видя, че едната подкова виси върху копитото. Другите почнаха да я въртят, да я извиват, докато я измъкнаха от гвоздеа и Петър Маринков я хвърли на пътя. Тя подскочи само веднъж и извънтя. Дочула звъntenето, патицата се обади от колата, послуша се и не получила отговор, отново подвижна.

Овцете вдигнаха мокрите си глави и очите им, изпъкнали и разтворени, търсеха звъна. Те видяха само колата и воловете. Дъждът ги удряше по изпъкналите очи студено и гъсто и животните отново наведоха главите си, защото само тъй можеха да скрият очите си.

Воловете потеглиха и от двете им страни се раздвижиха бавно тополите. Те не виждаха пред себе си, виждаха само дърветата и зад дърветата нивите, където бяха орали.

Мъжете виждаха нивите, без да ги гледат. Те гледаха пред себе си, но някъде в тях се търкаляха и тези ниви, защото ги бяха орали; после зад нивите се извиваше реката и те я виждаха в себе си как се провира синкава и ленива, после от другата страна стърчаха горите на Петлова чука, а още по-нататък бе самата чука с бандерата. Всичко това бе скрито във влагата и мъглите, но селяните проникваха в него и то проникваше в тях, защото животът им бе безкрайно кръстосване през него.

То се търкаляше в тях, вътре, много дълбоко, ту студено, ту синкаво, ту облечено в светлина и трептящо от жегата, ту обагрено, ту лятнозелено, търкаляше се, въртеше се и неговият кръговрат беше безшумен и мъжете усещаха капките, които се изстискаха от това въртеливо движение и капеха върху сърцето отмерено и спокойно, и при всеки допир сърцето се свиваше, сетне отпускате мускулите и пак се свиваше, и пак се отпускате и това разнасяше по жилите същото трептене и ударите бяха като ехо, което никога не може да бъде попито и което никога не умира, тъй както не умира въртенето на колелетата пред тях и въртенето на земята и слънцето. Но те само усещаха природата на Черказки, макар че я нямаше сега наоколо, защото наоколо бе само мъглата, стеснила хоризонта и скрила всичко в себе си, онази студена и мокра мъгла, която притиска есенно време земята толкова плътно, че дори звуковете не могат да се чуят, а умират тутакси под нея, сякаш сме ги произнесли в себе си и само за себе си; дори колелетата, изядени и твърди, не можеха да кълтят върху настилката на шосето. Но макар и да не кълтяха, те се търкаляха, търкаляха се едно след друго и едно в друго, премятаха спиците си, търкаляха се, теглени от воловете, а отгоре беше стоката, до върха на ритлите, патицата, извила глава, и жената на Петър Маринков, хваната за ритлите.

Освен всичко това Бръмба̀ра носеше в себе си и своята сръбска свина с настръхнала четина, едно неспокойно дългокрако животно, наежено и гърбаво. То преораваше всичко със зурлата си, сякаш земята беше създадена за неговата зурла, търсеше корените на всичко, опустошаваше го, изтръгваше корените му, космати и сладки, горчиви и възлести, остри като шила и безвкусни. То ореше всичко и навсякъде, дишаше и ореше със зурлата си, странно мека и хлъзгава.

Мека и хлъзгава!

Страшна зурла!

Този звяр сега въртеше своя четинест свредел в Бръмба̀ра и той виждаше животното, изправено върху тънките си нозе, изгърбено, как души, мига насреща му, движи лениво зурлата си и го гъделичка някъде вътре. Онези до него говореха за други неща, но той не можеше да се съдържи, защото онова там го гъделичкаше, и каза на Петър Маринков:

– Гледа ме и мига, а аз като замахнах, та по зурлата.

– Кое, бе? – не разбра Петър Маринков.

– Прасето – каза Бръмба̀ра. – Прас по зурлата, значи. То има една зурла, половин метър напред стърчи.

– Тъй му се пада!

– Добре, ама като го ударих, аз го ударих в зъба. То има един извит зъб, корените дето кърти с него, пък улучих право в зъба, та си побих ръката.

– Вярно, че то има предни зъби, дето с тях режи корените. Добре че то не ти е прерязало ръката.

– И аз тъй викам: добре, че не ме осакати. Пък като го ритнах после в корема, веднъж го ритнах, ама силно. То и корем няма, коремът му се е залепил на гърбината.

– Затуй е така изгърбено – каза Петър Маринков.

– Жена ми дотича, разписка се, щял съм да го пребия. Тя добре, че се разписка, иначе щях да го пребия.

– Няма загуба – каза братът. – Ще се изяде.

Бръмба̀ра млъкна и тримата дълго време вървяха мълчаливо по пътя. После стигнаха рампата на железопътната линия, бариерата бе спуснатата, там чакаха половин час, имаше голямо задръстване, братът и Бръмба̀ра отидоха да пазят овцете, а Петър Маринков застана до воловете, за да не се подплашат от влака. Воловете не се подплашиха, но овцете почнаха да се блъскат една в друга, някакво младо конче взе да цвили и се връза в тъпканицата. Разместиха се каруци, някъде нещо строшиха, един почна да вика с цяло гърло към някого: „Къде гледаш бе, та си не

вардиш вола? Щеше да ме изкорми като риба!“ Кучетата, навързани зад каруците, намериха убежище под каруците; макар че и там не беше съвсем спокойно, но все пак имаха малка защита. Влакът отгърмя, потокът се изсипа през прелеза, разля се, загърмяха каруци, някакъв мъж се блъскаше и търсеше нещо загубено, но го отхвърлиха настрана, той постоя малко, после почна да тича, защото конете му бяха останали сами, а настреща им идваше също такъв поток от другата страна на прелеза. Овцете се юрнаха по железопътната линия, сетне възвита из нивите. Бръмба и братът тичаха подир тях, настигнаха ги и ги възвита към шосето. Постепенно потокът се успокои, хората спряха да викат, само гдето подканяха конете или воловете. Нашите селяни чуха малко покъсно викове: „Варди се! Варди се!“ – и видяха трима човека да водят един бик. Двама бяха отпред, от двете страни на животното, държеха синджирите така, че да не може то да тръгне нито наляво, нито надясно, а отзад вървеше трети – бикарят. И той стискаше синджир. Трите синджира се събираха в една халка, окачена на муцуната на бика. Тримата бяха гмитровчени и откарваха общинския бик в града. Животното държеше главата си наведена, сякаш ей сега ще се хвърли да бодне пътя, дишаше свирепо, но тримата гмитровчени никак не се бояха от него, а стискаха синджирите си и всеки от тях държеше по едно късо дърво в ръката си.

– Откарват го на кланицата – каза Бръмба. – Не си гледа вече работата. Тъй както го водят тримата, ще излезе касапинът с един чук и право в челото. Аз съм гледал как ги трепят биковете.

Той си спомни как водил веднъж кравата при този бик и почна да разказва и тъй както разказваше, видяха пред себе си града. Възвита още в началото по една улица, много кална, но тя беше по-пряка и излязоха на пазара.

Пазарът бе задръстен с коли и добитък чак до интизапното управление. Някои бяха дошли много рано, защото добитъкът им бе успял да изпоска сеното, турено до яремите. Петър Маринков видя коли, натъпкани догоре с тикви, толкова много натоварени, че ритлите им се бяха огънали. Тук и там имаше цели планини от тикви, докарани от стопанствата. Край тях спираха камиони и оттам стоварваха още тикви.

Имаше всякакви – черни и лъскави от дъжда, пъпчиви и жълти, имаше дългнести бели тикви, други кръгли, но едри, едва можеш да ги обхванеш с ръце. Петър Маринков погледна своята кола. Ритлите бяха пълни догоре с тикви, все жълти, тук и там имаше по някоя черна, но съвсем малко. Върху тиквите седеше жена му и стискаше патицата.

– Тиквите никак няма да вървят – каза Бръмбара. – Я виж що тиква е! За сто години не могат да ги изядат свинете.

Петър Маринков се колебаеше дали да разпрегне, зад него напиреха и други коли, те също караха тикви и също тъй спираха и се колебаеха дали да разпрягат. Между краката на хората се блъскаха кални и мокри овце, носеше се блеене, никой никого за нищо не питаше.

– На този пазар всички са дошли да продават, но никой не е дошъл да купува – каза Бръмбара. – Да си тръгнем ние, докато е още раничко.

– Тогава защо го правят този пазар, като не купуват? – почна да се сърди братът.

– Защото си е пазар – каза му Бръмбара. – Може да се купува, може и да не се купува. Но трябва да си има пазар.

Тримата постояха, попушиха, после възвяха овцете пак по същия пряк път; след овцете вървяха воловете, водени от Петър Маринков. Излязоха на шосето, дъждът си ръмеше спокойно, мъглата лежеше неподвижно върху земята. По пътя ги настигнаха и други мъже от селото, групата порасна, станаха десетина мъже.

Овцете вървяха напред, подир овцете вървеше колата с воловете, върху колата седеше селянката, до селянката лежеше патицата. Най-отзад бяха мъжете, пушеха, говореха нещо и Бръмбара се сети пак за прасето си.

– Знаете ли как си загубих снощи прасето? – попита Бръмбара селяните.

Те не знаеха как си е загубил прасето и го попитаха.

Бръмбара почна да разказва и разказва през целия път чак до селото как се загубило снощи прасето, същото това слабо прасе, сръбското, с високите крака, гърбавото, дето муцуната му стърчи половин метър напред, и ако го пуснеш да рови небето, Халеевата комета ще надмине.

КРАЙ

© 1965 Йордан Радичков

Разпознаване и редакция: Mandog, 2008

Публикация

Йордан Радичков. Свирепо настроение
Разкази. Второ издание

Редактор: Марта Владова
Художник: Петър Добрев
Технически редактор: Ронка Кръстанова
Коректор: Станка Митрополитска

Издателски № 8716. Печатни коли 6,50. Формат 84/108/32
ISBN 954-445-022-x

Издателство „Христо Ботев“, София
Предпечатна подготовка: МИС – ИПК „Родина“
Печат: ДФ Полиграфически комбинат, София

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8239>]